

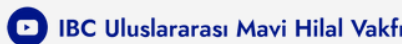

SURİYE'DEKİ İNSANİ KRİZE MÜDAHALE İÇİN ACİL ÇAĞRI

ARALIK 2024

ibc.org.tr

Arka Plan:

Suriye’de özellikle kuzeydoğu ve doğu bölgelerinde, Suriye Demokratik Güçleri (PKK/PYD) ile Suriye Ulusal Ordusu arasında çatışmaların yaşandığı Deyrizor, Rakka, Ayn el-Arap, Menbiç ve Tışın Barajı bölgesi gibi bölgelerde askeri operasyonlar devam etmektedir.

İsrail, Suriye’nin güneyinde, özellikle Kuneytra’da Kuneytra Valiliği’ne bağlı bazı köylere girerek okulların tatil edilmesine ve mülklere saldırılar düzenlenmesine neden olmuştur.

Tartus ve Lazkiye hala güvenlik sorunlarıyla karşı karşıyadır. 28 Kasım’dan bu yana, askeri faaliyetlerin ve düşmanca eylemlerin arttığı bölgelerden ülke içinde yer değiştirmeler olmuştur.

Bununla birlikte, 8 Aralık’tan bu yana şam, Humus ve Halep’te güvenlik durumu daha iyi bir hale gelmiştir ancak genel operasyonları önemli ölçüde engellemese de bazı güvenlik sorunları devam etmektedir. Bununla birlikte Tartus, Lazkiye, Deyrizor, Rakka ve Menbiç’teki insani yardım faaliyetleri engellenmektedir. Ülke içinde yerinden edilen kişi sayısı 800.000 ile bir milyon arasında değişmektedir.

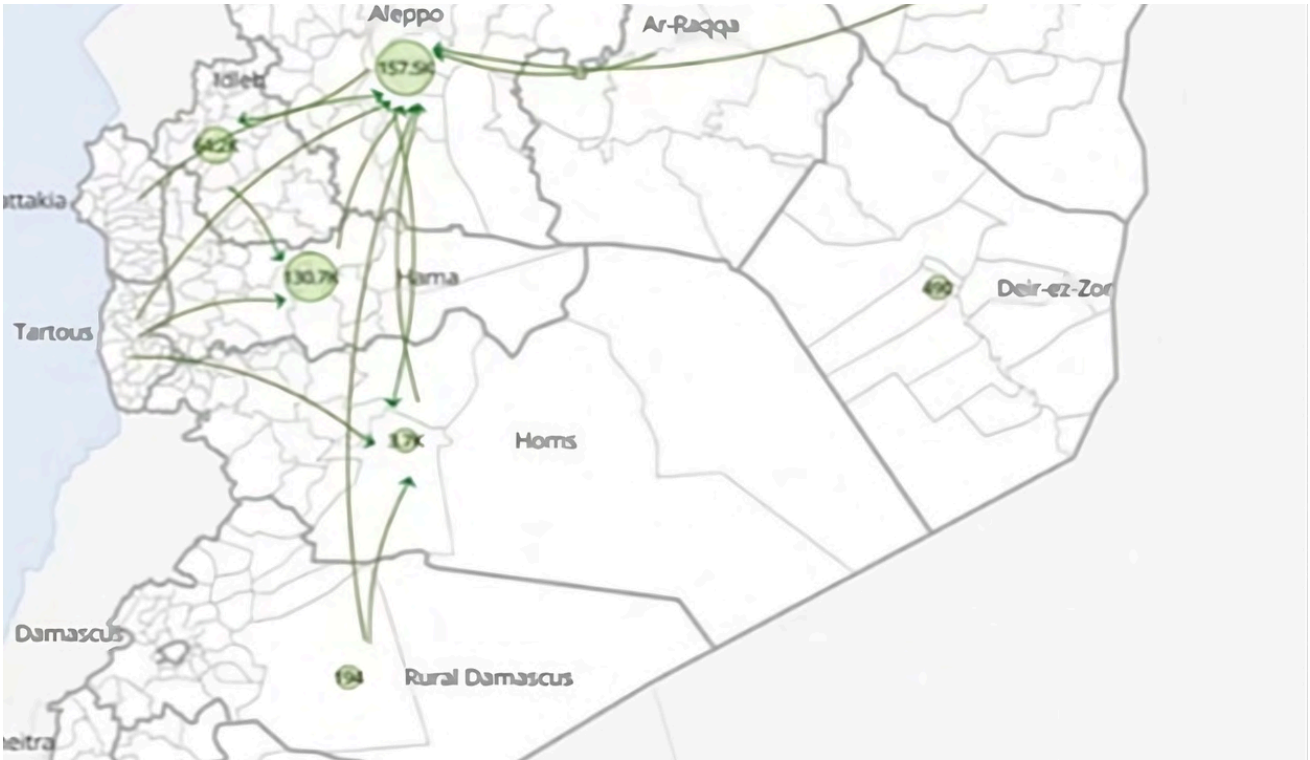

Türkiye, Ürdün ve Lübnan'da yerinden edilmiş kişilerle ilgili olarak, Cilvegözü sınır kapısı, Öncüpınar sınır kapısı, El Rai sınır kapısı, Cerablus sınır kapısı ve Keseb sınır kapısı gibi Türkiye ile Suriye arasındaki çeşitli sınır kapıları üzerinden Suriye'ye geri dönüş hareketleri yaşanmaktadır. Benzer şekilde, Masnaa ve Jousieh geçişleri gibi Lübnan ve Suriye arasındaki geçişlerde de hareketlilik söz konusudur. Nassib geçidi üzerinden Suriye ve Ürdün arasında kamyon, araba ve insan geçişi de devam etmektedir.

Ekiplerimizin İdlib, Halep, Hama, Humus, Şam ve çevresindeki bölgelere yaptığı saha ziyaretlerinde genel bir sükûnet olduğu görülmekle birlikte, bölge sakinleri yakıt sıkıntısı, artan fiyatlar ve istikrarsız döviz kurları gibi zorluklarla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. Şam, Halep ve Humus'taki döviz kurları dolar başına 15.000 ile 25.000 Suriye Pound'u arasında değişiyor ve alım gücü azalıyor.

Gıda, acil yardım, barınma, sağlık hizmetleri, gıda dışı ürünler ve sanitasyon konularında önemli bir ihtiyaç bulunmaktadır. İdlib, Halep, Hama, Humus ve Şam arasında hareketlilik önemli ölçüde artmıştır.

İNSANİ ETKİ VE İHTİYAÇLAR:

Koruma:

Tartus ve kırsalının yanı sıra Lazkiye ve kırsalında da bazı güvenlik sorunları yaşanmakla birlikte, genel güvenlik durumu istikrarsızlığını korumaktadır. Suriye sahili boyunca yer alan bu bölgeler özellikle eski rejimin kalıntıları ve grupları ile yeni hükümetin güçleri arasındaki çatışmalardan etkilenmektedir. Ayrıca eski rejime bağlı bazı kısımlar bu şehirlerde güvenliği istikrarsızlaştırmaya çalışmaktadır.

Fırat'ın doğusundaki bölgelerde de Kobani, Rakka ve Deyrizor'da devam eden askeri faaliyetler nedeniyle güvenlik durumu vahimliğini korumaktadır. Bu durum, nispeten daha güvenli bölgelere doğru önemli ölçüde yerinden edilmeye yol açmıştır. Bununla birlikte, yerinden edilmiş bireyler yolculukları sırasında kaynak sıkıntısı, yüksek fiyatlar ve yaygın yoksulluk nedeniyle alım gücünün azalması gibi önemli risklerle karşı karşıya kalmaktadır.

Bu zorlukların özellikle kadınlar, çocuklar ve yaşlılar üzerinde derin psikolojik etkileri vardır. Toplum güvenliği ve emniyetine yönelik sürekli tehditler, süregelen krizleri devam ettirmekte ve ailelerin parçalanmasına yol açmaktadır. Aile reisi başka bir yerdeyken çocuklar genellikle bir bölgede bulunmakta ve sağlık, eğitim, gıda ve barınma gibi temel hizmetlere erişim ciddi şekilde kısıtlanmaktadır. Bu durum özellikle soğuk kış mevsiminde daha da kritik bir hal almaktadır.

Gıda Güvenliği ve Tarım:

Askeri operasyonların başladığı 28 Kasım 2024 tarihinden bu raporun hazırlandığı tarihe kadar birçok faaliyetin durması ve başta gıda, ulaşım, ısınma malzemeleri ve yakıt olmak üzere temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarının artması zorlukları daha da arttırmıştır. Ülke içinde yerinden edilmiş kişiler (IDP'ler) ve yeni gelen bireyler, Qaboun, Jobar, Harasta, Arbeen, Daraya, Douma, Zabadani ve Madaya gibi mahallelerin tamamı da dahil olmak üzere Şam ve kırsalındaki kapsamlı yıkım nedeniyle ciddi barınma sıkıntısı çekmektedir. Buna ek olarak, Halep ve kırsalı, özellikle Haydariye, Hellok, Tarık el-Bab, Şaar, Hreitan, Tel Rıfat, Hayan ve Bayanon gibi bölgeler önemli ölçüde zarar görmüştür. Benzer şekilde Halidiye, Baba Amr ve Telbise gibi mahalleler de dâhil olmak üzere Humus ve kırsalı ile Serakib, Maarat el Numan ve Han Şeyhun gibi güney İdlib bölgeleri de ağır şekilde etkilenmiştir. Bu yaygın yıkım, Suriye'nin tüm bölgelerindeki çoğu aile için önemli zorluklara yol açmış ve toplum için temel malları temin etme çabalarını sekteye uğratmıştır.

Gübre, tohum ve tarımsal malzeme eksikliği nedeni ile tarımsal faaliyetler hala zayıftır. Zeytin ağaçları, antep fıstığı ve diğer meyve ağaçları ısınma amacıyla kullanılmak üzere kesilmiştir. Bu durum, yakıt eksikliği, çiftçilerin yoksulluğu ve topraklarını işleyememelerine ek olarak tarımsal üretimi de olumsuz etkilemektedir.

Beslenme:

Hem yerel nüfusu hem de yeni gelen bireyleri, özellikle de bebekleri etkileyen aşırı yoksulluk nedeni ile Suriye'nin tüm bölgelerinde beslenme alanında önemli zorluklar yaşanmaktadır. Bebek maması ve çocuk gıda malzemelerinde ciddi bir eksiklik söz konusudur ve yüksek maliyetleri nedeni ile bu malzemeler aileler tarafından erişilemez durumdadır. Annelerin yetersiz beslenme ve savaşın neden olduğu psikolojik sıkıntılar nedeni ile yeterli şekilde bebeklerini emzirememektedir.

IBuna ek olarak, temel mutfak malzemelerinin eksikliği, hijyen koşullarının yetersizliği ya da hiç olmaması, sınırlı gıda bulunabilirliği, hızla artan fiyatlar ve alım gücünün azalması durumu daha da kötüleştirdi. Ailelerin aylık gelirleri açlık sınırının altına düşmüştür. Önceki rejimde devlet çalışanlarının maaşları ayda 25 dolardan fazla değildi. Yaygın işsizlik ve sınırlı iş olanakları, insanların yaşamlarını daha da kötüleştirmiş ve yeterli bir şekilde beslenmelerini engellemiştir.

Sağlık:

Suriye'nin çeşitli bölgelerinde güvenlik eksikliği ve devam eden askeri operasyonlar, sağlık merkezlerinin yanı sıra hastaneleri de etkileyerek halk sağlığı alanında önemli zorluklara neden olmuştur. Antibiyotikler, pediatrik ilaçlar, ağrı kesiciler, anestezipler, kalp rahatsızlıkları ve diyabet gibi kronik hastalıklara yönelik ilaçlar da dahil olmak üzere çeşitli ilaçlarda ciddi bir eksiklik söz konusudur. Ayrıca, tıbbi sarf malzemelerinde de önemli bir eksiklik söz konusudur.

Nüfusun ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalan aktif klinik ve hastanelerin acilen desteklenmesi gerekmektedir. Ayrıca, hava saldırıları nedeni ile hasar gören hastane ve kliniklerin rehabilite edilmesi ve sağlık merkezlerinin tahrip edildiği bölgelerde yeni klinikler inşa edilmesi kritik bir gerekliliktir. Bu tesisler, özellikle de aşağıdaki bölgelerde, mobilya ve tıbbi malzemelerle tam olarak donatılmalıdır:

- Menbiç, Hreitan, Anadan ve Bayanon dahil olmak üzere Halep kırsalı.
- Serakib ve Maarat El Numan dahil olmak üzere Güney İdlib kırsalı.
- Duma, Zabadani ve Harasta dahil olmak üzere Şam kırsalı.
- Bu sağlık sorunlarının ele alınması, etkilenen toplulukların acılarının hafifletilmesi ve ihtiyaç sahiplerine gerekli tıbbi desteğin sağlanması için elzemdir.

Su, Sanitasyon ve Hijyen (WASH):

Temiz suya erişimin olmaması hastalıkların yayılması, salgın ve bulaşıcı hastalıklar da dâhil olmak üzere ciddi sağlık sorunlarına yol açmıştır. Bunun başlıca nedeni, son 13 yıldır devam eden bombardıman nedeni ile su ve sanitasyon şebekelerinin tahrip olmasıdır. Bu durum hem yerinden edilmiş hem de yerleşik aileleri etkilemektedir. İçme suyu ve kanalizasyon sistemlerinin bakımının yapılmaması ve kanalizasyonla karışması nedeni ile suyun kirlenmesi, içme suyunun kirlenmesine ve özellikle çocuklar arasında kolera ve ishal gibi suyla bulaşan bulaşıcı hastalık salgınlarına yol açmıştır. Daha önce eski rejim tarafından kontrol edilen bölgelerde bile içme suyu ve sanitasyon sistemlerine çok az önem verilmiştir. Bakım eksikliği şebekelerde ciddi bozulma ve hasara yol açmıştır.

Sonuç olarak, Halep ve kırsalı, Şam ve kırsalı, Humus ve kırsalı ve İdlib kırsalı gibi Suriye'nin çeşitli bölgelerinde en acil ihtiyaçlardan biri, su ve sanitasyon şebekelerinin rehabilitasyonu ve yenilenmesine yönelik projelerdir. Savaşın harap ettiği bölgelerde bu şebekelerin yenilenmesi, halk sağlığının iyileştirilmesi ve yeni hastalık salgınlarının önlenmesi açısından kritik önem taşımaktadır.

Barınma:

Savaşın bir sonucu olarak, Suriye'nin çeşitli illerinde evler ve hayati altyapı büyük ölçüde tahrip olmuştur.

Komşu ülkelerden ve kamplardan gelen mültecilerin geri dönüşünü kolaylaştırmak için, uzman mühendisler tarafından yapılacak kapsamlı bir değerlendirmenin ardından yıkılan mahallelerin yeniden inşa edilmesi ve mevcut yapıların restore edilmesi elzemdir. Bu durum özellikle Halep ve kırsalı, Şam ve kırsalı, Humus, Hama kırsalı ve İdlib kırsalında aciliyet arz etmektedir.

Birçok ev tamamen yıkılmış, diğerleri ise önemli ölçüde hasar görmüş ve tekrar yaşanabilir hale getirilmesi için büyük destek gerektirmektedir. Yeterli barınma çözümlerinin sağlanması, insanların yeniden yerleştirilmesi ve Suriye'ye geri dönebilmeleri için hayati önem taşımaktadır.

Eğitim:

Şam, Halep, Lazkiye, Tartus ve Humus gibi güvenlik sorunlarının daha az olduğu bölgelerde eğitim devam etmiŐtir. Ancak, savaş sırasında yıkılan okulların yeniden inşa edilmesine ve daha önce askeri kışla olarak kullanılan hasarlı veya terk edilmiş okulların yenilenmesine büyük ihtiyaç duyulmaktadır. Sıralar, masalar, kilitli dolaplar ve daha fazlası dahil olmak üzere okul mobilyalarına da ciddi bir ihtiyaç vardır.

Gıda Dışı rnler (NFIs):

13 yıldır devam eden savaşın ardından, özellikle yerinden edilmiş ve yeni dönmüŐ aileler için gıda dışı ürünlere yönelik önemli bir talep söz konusudur. Mutfak malzemeleri, ev eŐyaları, yatak takımları ve hijyen kitleri gibi temel malzemelere acilen ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu durum özellikle Menbiç, Tel Rifat gibi Halep'in kırsal kesimlerinde büyük önem taşımaktadır.

Lojistik:

Başta Halep, Şam, Hama ve Humus arasında olmak üzere Suriye'nin çeşitli bölgelerinde birincil ve ikincil yol altyapısının tahrip olması nedeni ile bu sektörde önemli zorluklar yaşanmaktadır. Tali yolların onarıma, restorasyona ve yeni güzergâhların inşasına ciddi ihtiyaç vardır. Bu sorunlar yakıt, gıda, ticari mallar ve vilayetler arası ulaşım da dahil olmak üzere çeşitli lojistik malzemelerin taşınmasında büyük engeller yaratmıştır.

Öncü İyileştirme Çalışmaları:

Öncü iyileştirme çalışmaları, güvenli ve sağlıklı barınakların sağlanmasına ve normal bir yaşam için gerekli ihtiyaçların temin edilmesine odaklanmalıdır. Buna yolların inşası, su depolarının inşası ve rehabilitasyonu, su ve sanitasyon şebekelerinin bakımı ve okulların yeniden inşası ve yenilenmesi gibi hayati önem taşıyan altyapının geliştirilmesi de dâhildir.

Bu girişimler nüfusun istikrara kavuşmasına ve normal hayata dönüşün teşvik edilmesine katkıda bulunacaktır zira savaş Suriye'yi -insanları, altyapısı ve daha fazlasıyla- tamamen tüketmiştir. Suriye'nin daha iyi bir gelecek için yeniden inşa ve ihya edilmesine yardımcı olmak üzere bağışçılar ve sivil toplum kuruluşları tarafından ciddi projeler üstlenilmelidir.

Uygulama Yöntemi:

Uluslararası Mavi Hilal Vakfı, büyük ölçekli acil durumlara müdahale konusunda kanıtlanmış bir deneyime ve geçmişe sahiptir. Uzmanlığımızı Suriye'deki acil duruma müdahale etmek için kullanacağız. Programımız belirlenen ihtiyaçlara göre doğrudan sahadaki ekiplerimiz ya da mevcut krizden önce de Suriye'de bulunan ortaklarımız aracılığıyla uygulanacaktır.

Birlikte, bu büyük zorlukların yaşandığı dönemde Suriye halkına umut ve yardım getirebiliriz.

Daha fazla bilgi için:

Muzaffer Baca

Başkan Vekili

mbaca@ibc.org.tr

